

Dinamarca

Josep Lluís i Rodolf Sirera

Plagi

Rodolf Sirera

TEATRE
bromera

ESCENA 1

COPENHAGUEN, APARTAMENT DE
SOLVEJ NIELSEN. MAIG DE 1945

(L'escenari a les fosques. Comença a sentir-se volteig de campanes, un soroll que anirà augmentant progressivament, mesclant-se amb remor de gent, cànctics, etc., fins a fer-se ensordidor.

S'encenen els llums. Un apartament d'artista, prou desordenat, amb una finestra oberta al fons. Una gran maleta al centre de l'escena, i una altra, de més menuda, oberta sobre una taula, on hi ha també un gramòfon. Al cap d'uns segons, per la dreta, entra SOLVEJ, vestida de viatge. Molesta pel soroll, tanca la finestra i el soroll minva. Després, seu davant d'un tocador, amb espill, i s'arregla el cabell i el maquillatge. Pausa. Entra per l'esquerra FREDERIK LUND.)

LUND. Encara així?

SOLVEJ. No em vingues amb presses. L'única condició que et vaig posar per a fer esta gira és que no em vingueres amb presses.

LUND. Només constatava un fet. Però pots estar tranquil·la: al teatre m'han dit que l'autobús arribaria amb retard. Hi ha molta gent pels carrers...

SOLVEJ. I tot eixe soroll?

LUND. Celebren l'alliberament de Dinamarca. La gent està contenta, és natural.

SOLVEJ. Això vol dir que ja deuen haver acabat les accions de la Resistència, no? Perquè si Dinamarca ha sigut alliberada, la Resistència ja no té sentit.

LUND. Sí, clar. El que passa és que molts dels resistents es deuen haver amagat, les últimes setmanes de l'ocupació han sigut molt violentes: venjances personals, represàlies... Encara tardaran un temps a tornar a casa.

SOLVEJ. No entenc que Anika no haja donat senyals de vida des de fa tant de temps. És molt estrany en ella. Estic tan preocupada que últimament quasi ni dorm.

LUND. Això és perquè devia tindre por de ser descoberta, se sentia en perill i no volia posar-te en perill a tu també.

SOLVEJ. (*Sorpresa.*) Posar-me en perill a mi? Per què?

LUND. Els alemanys, o els paramilitars danesos, podien pensar que tu també ets de la Resistència. O, com a mínim, còmplice.

SOLVEJ. Llavors què he de fer per a saber si Anika està bé?

LUND. El que estàs fent: esperar i no posar-te nerviosa.

SOLVEJ. Com vols que no em pose nerviosa? I si apareix, com li explique que el que em va confiar ha desaparegut? Com li ho explique?

LUND. No va ser culpa teua. Estàvem en guerra, eixes coses passen.

SOLVEJ. Vaig ser una idiota. De seguida que vaig rebre la seua carta, vaig anar a recollir aquells papers a l'apartat de correus, sabia que no havia de fer-ho, però no vaig poder contindre'm. I els vaig llegir. I vaig quedar admirada... admirada i espantada al mateix temps. I tu també els vas llegir, i vas insistir que els tornara d'on els havia agafat, que no me'ls quedara a casa. Bon consell! I quan l'altre dia vaig tornar per ells, perquè ja havia passat el perill... eixos papers havien desaparegut.

LUND. Els últims temps han sigut molt confusos. Hi ha hagut robatoris, han assaltat algunes oficines postals, però estic segur que eixos papers apareixeran, d'una manera o d'una altra. Segur que Anika en té una còpia, amagada en un altre lloc... (*Mirant les maletes.*) I ara, calma't. Tens molt d'equipatge i tenim poc de temps. He contractat un taxi per a anar al teatre.

SOLVEJ. Tornar a fer gires. Cada vegada em fa més mandra. No podíem haver-nos quedat ací, a Copenhaguen, fins que arribara la temporada d'estiu?

LUND. Els teatres de províncies també tenen dret a gaudir del teu art. I més ara que, amb l'alliberament, la gent té més ganes que mai d'oblidar. De passar una bona estona i divertir-se. Tots tenim ganes d'oblidar. Tu. Jo. Per això portem de repertori únicament comèdies. (*LUND s'acosta a SOLVEJ per darrere i la besa al coll. Ensuma el seu perfum.*) És el mateix?

SOLVEJ. El què?

LUND. El perfum.

SOLVEJ. Afortunadament ja es torna a trobar a les botigues.

LUND. Amb preus que només poden pagar uns pocs escollits.

SOLVEJ. (*Mentre s'alça.*) I ho dius això tu, que el primer que has fet és encarregar-te camises a mida. (*Va cap a LUND i li arregla el nus de la corbata mentre parla.*) Frederik, estimat... Has lluitat tant perquè acceptara fer esta gira...

LUND. Servirà per a consolidar la teua popularitat de cara a la nova temporada.

SOLVEJ. Ets l'únic director d'escena que conec que pensa més en la seua primera actriu que en ell mateix.

LUND. Cal que t'explique el motiu?

SOLVEJ. I que sempre farà el que siga per a tindre'm contenta... Veritat que ho faràs?

LUND. Què vols ara?

SOLVEJ. Estic segura que t'enfadaràs, però...

LUND. Dignes què vols...

SOLVEJ. Als hotels, has agafat habitacions compartides, imagine.

LUND. Com sempre.

SOLVEJ. Com sempre. (*Pausa.*) Doncs, m'agradaria que...

LUND. Cada vegada que comences amb eixa frase, m'espante.

SOLVEJ. M'agradaria que... este viatge no dormírem junts.

LUND. I això, per què? No em digues que ara et preocupa la teua reputació.

SOLVEJ. La meua no. La teua.

LUND. Quina cosa més ridícula estàs dient?

SOLVEJ. No vull que es malparle de tu i es comente pertot arreu que m'has donat eixa protagonista que tant m'agrada...

LUND. Te l'he donada perquè...

SOLVEJ. Perquè em gite amb tu, encara que ja no tinga edat per al paper...

LUND. Edat, edat! Què tindrà a veure l'edat amb el teatre? I, a més, encara que volguera, no podria. Tenim les habitacions justes, i ja contractades.

SOLVEJ. Podem fer un canvi. L'actriu eixa, la joveneta, com es diu?

LUND. Et refereixes a Vibeka?

SOLVEJ. Sí. Amb qui dorm ella?

LUND. Amb Saffi. Crec.

SOLVEJ. Posa-la en la meua habitació. En l'últim assaig l'he trobada insegura. L'ajudaré a repassar el paper.

LUND. (*Mirant-la de cap a peus.*) A repassar el paper.

SOLVEJ. I així tu descances de mi una miqueta. I, de pas, Saffi es posarà molt contenta si li demanes de compartir llit... una altra vegada.

LUND. (*Després d'uns segons. Amb amargor.*) Pensava que jo era suficient per a tu.

SOLVEJ. Segons per a quines coses, estimat. (*Amanyant-lo.*) T'importa?

LUND. Hi estic acostumat. (*Evita mirar-la. Agafa un diari que hi ha sobre la taula del gramòfon. Llegeix el titular.*) Vaja, han detingut entre altres col·laboracionistes alguns membres del Petergruppen...

SOLVEJ. I què té a veure això amb nosaltres?

LUND. Res. Únicament que jo coneixia a un d'ells. (*Asse-nyalant una de les fotos que hi ha a la primera plana del diari.*) Frank Holt... Vam ser companys d'institut... I quan vam anar a assajar a la parròquia de ton pare, me'l vaig trobar alguna vegada...

SOLVEJ. No sabia que el gran productor teatral Frederik Lund tinguera amics col·laboracionistes.

LUND. Pitjor que col·laboracionistes. Van participar en accions de sabotatge, en represàlies...

SOLVEJ. I què faran amb ells?

LUND. És fàcil d'imaginar. Van cometre molts assassinats. Especialment entre els membres de la Resistència...

SOLVEJ. (*Es tensa, pensant en ANIKA.*) No digues això! No vull sentir parlar una altra vegada de morts i d'assassinats... (*Angoixada.*) Vols dir que és possible que, algun d'ells...? Que algú tinguera alguna cosa a veure amb la desaparició d'Anika?

LUND. Anika no ha desaparegut. Simplement, no ha aparegut encara. No és el mateix. (*Desviant.*) Veig que t'has posat per a viatjar una brusa amb mànegues llargues. No et donarà massa calor?

(*SOLVEJ se'l queda mirant fixament uns segons, molt molesta.*)

SOLVEJ. Et creus que soc idiota? No fa falta que utilitzes un truc tan infantil. (*SOLVEJ trenca a riure sorollosa-*

ment, per dissimular el seu disgust. S'apuja una de les mànegues del vestit. Li mostra el braç. Després s'apuja la mànega de l'altre braç. Li'l mostra igualment.)

Content?

LUND. *(Incòmode, intentant justificar-se.)* Em vas prometre que...

SOLVEJ. I he complit la promesa. *(Agitant els braços en l'aire.)* Els meus braços estan nets. *(El mira, desafiant. Sona el timbre de la porta. Mentre s'abaixa les mànegues del vestit.)* Ets un idiota. Si vols que et perdone, sigues bo i ves a obrir la porta. *(LUND, poc convençut, ix d'escena pel lateral esquerre, mentre SOLVEJ acaba d'ordenar la maleta que hi ha a la taula. Se senten, fora, una porta que s'obri i les veus de LUND i BRITA.)*

LUND. *(Fora.)* Estem a punt d'anar-nos-en. No sé si Solvej podrà...

BRITA. *(Fora.)* Soc sa mare. Qui és vosté?

LUND. *(Fora.)* El director de la companyia. No se'n recorda? Vaig contractar el teatre de la parròquia, l'any quaranta-tres...

BRITA. *(Fora.)* No mencione eixe any. No el mencione! Prohibit! I ara deixem passar!

(SOLVEJ, tan aviat com ha reconegut la veu de BRITA, s'ha posat en tensió. Tanca la maleta bruscament, mentre nega amb el cap amb insistència. Per l'esquerra entra BRITA, seguida per LUND, nerviós per no haver pogut impedir-ho.)

BRITA. (*Mirant al seu voltant, amb desgrat. A SOLVEJ.*)

Vaja... És ací on vius. No has contestat les meues cartes. (*A LUND.*) Mai no contesta les cartes.

SOLVEJ. (*Evitant mirar-la al rostre.*) Estava molt ocupada.

BRITA. Tu sempre estàs molt ocupada.

SOLVEJ. (*Després d'una pausa, encarant-se amb ella.*)

A què has vingut? Se'm fa tard.

BRITA. (*A LUND.*) Ha vist? Creu vosté que eixa és manera de tractar sa mare?

(*LUND s'arronsa d'espatles, incòmode.*)

SOLVEJ. (*A LUND.*) Saps molt bé que ella no és ma mare.

(*A BRITA.*) I per moltes vegades que ho digues, mai no aconseguiràs ser-ho.

BRITA. Soc la dona de ton pare. I vaig estar al seu costat fins que el van matar. I quan tu encara estaves a casa, t'he cuidat, com si fores una filla.

SOLVEJ. (*Sarcàstica.*) M'has cuidat molt bé, sí. Sempre has estat molt atenta a tot el que em passava... i has sabut tancar els ulls quan convenia.

BRITA. No sé què vols dir.

(*Les dues dones es miren en silenci, amidant-se.*)

LUND. Baixe al carrer, per si ha arribat ja el taxi.

SOLVEJ. Espera. Brita ja se'n va.

BRITA. (*Amb menyspreu.*) Solvej Vinter... (*A LUND.*)

El primer que va fer va ser canviar-se el cognom.

(A SOLVEJ, mirant-la intensament.) Però per a mi seràs sempre Solvej Nielsen. El cognom de ton pare.

LUND. (Incòmode, intentant mitjançar.) En art és normal canviar els noms...

BRITA. (Tallant-lo.) El que es considere normal en l'art, no m'interessa. (A SOLVEJ.) Digues, Solvej Nielsen, has oblidat ja quin dia és hui?

SOLVEJ. I tu has oblidat que et vaig dir que no volia tornar a veure't?

BRITA. Li fan un homenatge a ton pare, això sí que ho deus saber. El bisbe en persona, en la mateixa rectoria. Imagine que, com a mínim, lliges els diaris. (Mira el diari que hi ha sobre la taula. A LUND.) Des de molt jove, sempre estava mirant els diaris, per si parlaven d'ella.

LUND. (Sense saber què dir.) Quan s'és una persona pública, és normal...

BRITA. (Ara parla a LUND.) I li fan un homenatge en commemoració del seu martiri. (Girant-se cap a SOLVEJ.) No li has contat al teu amic que ton pare va morir per culpa teua? (Novament a LUND.) Va morir per protegir la seua filla. Una filla que mai no el va estimar.

SOLVEJ. (Sense entendre.) Protegir-me ell a mi? Què dius? A mi ell no em va protegir mai! Era d'ell de qui m'havia de protegir jo! D'ell!

BRITA. (Esclatant.) Calúmnies! No vull sentir calúmnies! Sempre mentint, sempre ordint mentides! Tota la teua vida, l'has construïda a base de mentides!

SOLVEJ. (*A LUND, histèrica.*) Trau-me d'ací, per favor!

BRITA. Ets una mentidera! Una ingrata!

SOLVEJ. (*A LUND, cridant.*) Trau-me d'ací! No la suportes!

BRITA. Perquè no suportes que ningú et diga la veritat!

SOLVEJ. (*Mossegant les paraules.*) La veritat? La teua veritat és una gran mentida. Tot en aquella casa vora el mar era una gran mentida. (*Agafa d'una revolada la maleta que hi ha damunt la taula. A LUND.*) Anem-nos-en! (*Ix bruscament per l'esquerra. LUND queda uns segons desconcertat. Fa un gest a BRITA, com de disculpa. Després agafa la maleta gran i ix també.*)

(*Pausa.*)

BRITA. (*Lentament, per a ella mateixa.*) Filla de puta...

(*Fosc. Comença a sentir-se el soroll de les ones de la mar.*)